

LÖSNINGAR

TMA252 Komplex matematisk analys för F och Kf

Dag, tid: 18 augusti 2004, fm

OBS: Skrivtiden är 3 timmar.

1. (2p) Utveckla funktionen

$$f(z) = \frac{3z^2 - 2z + 4}{z - 6}$$

i en Laurentserie i området $|z - 4| > 2$. Angiv endast svar.

Lösning: Vi har att

$$\frac{3z^2 - 2z + 4}{z - 6} = 3z + 16 + \frac{100}{z - 6}$$

och

$$\frac{1}{z - 6} = \frac{1}{z - 4 - 2} = \frac{1}{z - 4} \frac{1}{1 - \frac{2}{z-4}} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^{n-1}}{(z-4)^n}.$$

Härav följer att

$$f(z) = 3(z - 4) + 28 + 100 \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^{n-1}}{(z - 4)^n} \leftarrow \text{SVAR}$$

2. (4p) Beräkna imaginärdelen av integralen

$$\int_C \frac{z^2}{(z^2 + \pi^2)^2 \sin z} dz$$

där C är den positivt orienterade rektangeln med hörn i punkterna $1 - i$, $1 + 4i$, $-1 + 4i$ och $-1 - i$.

2

Lösning: Sätt

$$f(z) = \frac{z^2}{(z^2 + \pi^2)^2 \sin z}.$$

Det gäller att $\sin z = 0$ om och endast om $z = n\pi$ där n är ett heltal. Eftersom

$$\lim_{z \rightarrow 0} \frac{z}{\sin z} = 1$$

är

$$\lim_{z \rightarrow 0} f(z) = 0$$

och funktionen f har en hävbar singularitet i origo. Punkterna $n\pi$ där n är ett nollskilt heltal ligger utanför det område C inringar. Funktionen f har poler av ordning 2 i punkterna $\pm i\pi$. Punkten $-i\pi$ ligger utanför det område C inringar och punkten $i\pi$ ligger innanför det område C inringar. Vidare är

$$\begin{aligned} \operatorname{Res}(f(z); i\pi) &= \lim_{z \rightarrow i\pi} \frac{d}{dz} \frac{z^2}{(z + i\pi)^2 \sin z} \\ &= \lim_{z \rightarrow i\pi} \frac{2z(z + i\pi) \sin z - 2z^2 \sin z - z^2(z + i\pi) \cos z}{(z + i\pi)^3 \sin^2 z} \\ &= -\frac{1}{4\pi \sinh \pi} + \frac{\cosh \pi}{4\pi \sinh^2 \pi}. \end{aligned}$$

Residusatsen visar nu att

$$\begin{aligned} \int_C \frac{z^2}{(z^2 + \pi^2)^2 \sin z} dz &= 2\pi i \left(-\frac{1}{4\pi \sinh \pi} + \frac{\cosh \pi}{4\pi \sinh^2 \pi} \right) \\ &= i \left(-\frac{1}{2 \sinh \pi} + \frac{\cosh \pi}{2 \sinh^2 \pi} \right). \end{aligned}$$

$$SVAR : -\frac{1}{2 \sinh \pi} + \frac{\cosh \pi}{2 \sinh^2 \pi}$$

3. (1p+2p+1p) Funktionen

$$f(z) = \frac{z}{e^z - 1},$$

vars singularitet i origo är hävbar, har en Maclaurintutveckling av typen $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{B_n}{n!} z^n$. a) Bestäm konvergensradien. b) Visa, att $B_0 = 1$ och

$$B_n = -\frac{1}{n+1} \sum_{k=0}^{n-1} \binom{n+1}{k} B_k, \quad n \geq 1.$$

c) Visa, att $B_{2n+1} = 0$, $n \geq 1$.

Lösning: a) Ekvationen $e^z = 1$ har lösningarna $z = n2\pi i$ där n är ett godtyckligt heltal. De singulära punkter till $f(z)$ som ligger närmast origo är punkterna $\pm 2\pi i$ med avståndet 2π till origo. Maclaurinseriens konvergenzradie är därför $2\pi \leftarrow SVAR$

b) Definiera $f(0) = 1$. Det gäller att

$$z = (e^z - 1)f(z)$$

och för $|z| < 2\pi$ följer nu att

$$z = \sum_{m=1}^{\infty} \frac{z^m}{m!} \sum_{k=0}^{\infty} \frac{B_k}{k!} z^k.$$

Alltså är

$$1 = B_0$$

och

$$0 = \sum_{\substack{m+k=n \\ m \geq 1, k \geq 0}} \frac{B_k}{m!k!} \text{ för } n \geq 2.$$

Om $n \geq 2$ följer alltså att

$$0 = \sum_{k=0}^{n-1} \binom{n}{k} B_k$$

eller

$$0 = \sum_{k=0}^n \binom{n+1}{k} B_k \text{ för } n \geq 1.$$

Med andra ord gäller att

$$B_n = -\frac{1}{n+1} \sum_{k=0}^{n-1} \binom{n+1}{k} B_k \text{ för } n \geq 1.$$

c) Funktionen

$$B_0 + \sum_{n=2}^{\infty} \frac{B_n}{n!} z^n = f(z) - B_1 z = \frac{z}{e^z - 1} + \frac{z}{2} = \frac{z \cosh \frac{z}{2}}{2 \sinh \frac{z}{2}}$$

4

är jämn varför

$$B_n = \left[\frac{d^n}{dz^n} \frac{z \cosh \frac{z}{2}}{2 \sinh \frac{z}{2}} \right]_{z=0} = 0 \text{ om } n \geq 2 \text{ är udda.}$$

4. (2p) Bestäm Fouriertransformen till funktionen e^{-t^2} , $-\infty < t < \infty$.

5. (3p) Formulera och bevisa Cauchys integralformel.